

3. De økonomiske konsekvenser ved udvidelsen er utilstrækkelig belyst

I forbindelse med udvidelsen er der en lang række økonomiske spørgsmål, der ikke er blevet belyst. Regeringen burde have taget initiativ til at få udarbejdet seriøse rapporter, der kunne belyse, hvorledes østudvidelsen vil påvirke dansk økonomi. Eksempelvis vil flere virksomheder flytte produktionen til Østeuropa. I stedet har mange politikere talt meget om, at østudvidelsen er en »win-win«-situation, som alle kun vil få fordele af. Der er hovedsagelig blevet fokuseret på, hvilke fordele de østeuropæiske lande vil få af EU-medlemskabet, der menes at føre til større vækst og mindre arbejdsløshed i disse lande.

Medlemskab er ikke kun en ubetinget fordel for de østeuropæiske lande. Især de fattigste lande, såsom Polen, Slovakiet og de baltiske lande, skal gennemgå store moderniseringer af deres produktionsapparat for at kunne konkurrere med det resterende EU og den øvrige omverden. I dag er arbejdsløsheden i Polen på mere end 20 pct. Næsten 20 pct. af den erhvervsaktive del af den polske befolkning er beskæftiget inden for landbruget. Europa-Kommissionens landbrugskommissær, Franz Fischler, har tidligere udtalt, at intet moderne land kan opretholde sig selv med så stor en del af arbejdsstyrken i landbrugssektoren. Hvis Polens landbrug skal moderniseres og bringes på niveau med EU-gennemsnittet, vil det være nødvendigt at bringe dette tal ned på 4-5 pct. Det svarer til, at mere end to millioner må forlade det polske landbrug. Noget lignende gør sig gældende med hensyn til industriproduktionen, der generelt er meget ineffektiv i de østeuropæiske lande og har svært ved at konkurrere med EU-landenes. Omstillingen til et moderne produktionsapparat vil få store konsekvenser for landene. På kort og mellemlang sigt vil denne omstillingsproces næsten med sikkerhed føre til store sociale problemer for de mindst velstående af østlandene, idet arbejdsløsheden vil stige yderligere.

Dansk Folkeparti har hele tiden peget på, at det ville være væsentligt at nedbringe arbejdsløsheden, forbedre bruttonationalproduktet (BNP) og bekæmpe korrupsionen i ansøgerlandene, før de kunne optages som medlemmer. BNP ligger i de fleste af ansøgerlandene meget langt under det tilsvarende tal for Danmark. Polens BNP er således ca. en syvendedel af Dan-

marks. Korrupsionen i de østeuropæiske lande, der indtræder i EU, er ligeledes langt større, end vi kender det i Vesteuropa.

De økonomiske og sociale forhold i de seks af ansøgerlandene, nemlig Tjekkiet, Estland, Letland, Litauen, Polen og Slovakiet, gør, at der i disse lande kan forventes en fortsat høj arbejdsløshed og tillige høj kriminalitet. Dette kan få alvorlige konsekvenser for de nuværende medlemslande, herunder Danmark.

Dansk Folkeparti har i flere år opfordret til, at der på EU-niveau skulle udarbejdes en hvidbog over, hvilke omkostninger der vil være forbundet med østudvidelsen. Efter den tyske genforening viste udgifterne for Forbundsrepublikken sig at være langt større end forudset, og i 2001 skønnedes det, at det hvert år siden 1990 har kostet vesttyskerne ca. 140 mia. DM at få det tidligere DDR med dets 16 millioner indbyggere optaget i Forbundsrepublikken. Enhver realistisk bedømmelse af de nye EU-landes økonomi indikerer, at de økonomiske byrder for den vesteuropæiske befolkning ved udvidelsen vil blive langt større. Det fik i 2001 den tidligere tyske forbundskansler Helmut Schmidt til at udtale, at det »ville være latterligt at tale om at udvide EU med flere lande«. I Folketinget blev denne problemstilling den 7. februar 2001 drøftet mellem den daværende statsminister Poul Nyrup Rasmussen og Peter Skaarup (Dansk Folkeparti) i forbindelse med statsministerens besvarelse af spørgsmål nr. S 1438 (folketingsåret 2000-01). Dansk Folkeparti gentog ved den lejlighed opfordringen til et analysearbejde, en hvidbog, der kunne forberede de europæiske befolkninger, herunder den danske, på de meget omfattende økonomiske konsekvenser, der vil følge med udvidelsen. Et sådant udredningsarbejde er imidlertid ikke udført.

Under udvalgsarbejdet med lovforslaget er der af udvalget bl.a. stillet spørgsmål om de økonomiske konsekvenser for amter, kommuner og staten (jf. spørgsmål 11). Af besvarelsen fremgår det, at det på nuværende tidspunkt ikke er muligt at foretage en beregning i relation til de sociale ydelser. Udvalget har også spurgt om muligheden for, at navngivne danske kommuner kan opnå støtte fra EU's strukturfonde i fremtiden (spørgsmål 10). Ministeriet har svaret, at støttemulighederne ikke kendes. Udvalget har i spørgsmål 23 spurgt om de statsfinansielle kon-